

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

HET LEVEN VAN EDWARD II VAN
ENGELAND

(Leben Edwards II von England)

Koningsdrama naar Christopher Marlowes "Edward II"

door

Bertolt Brecht

Vertaling: Josephine Soer

Toneelfonds J. Janssens

Antwerpen - 1993

Nr. 2032

Personen

Koning Edward de Tweede
Koningin Anna, zijn gemalin
Kent, zijn broer
de jonge Edward, zijn zoon, de latere Edward III
Gaveston
Aartsbisschop van Winchester
Abt van Coventry, de latere Aartsbisschop van Winchester
Mortimer
Lancaster
Rice ap Howell
Berkeley
Spencer
Baldock
de oudere Gurney
de jongere Gurney
Lightborn
James
Peers
soldaten
een liedjes-venter
een monnik

-0-0-0-0-0-

Hier wordt in het openbaar de geschiedenis vertoond van de onrustige regering van Edward de Tweede, koning van Engeland en zijn jammerlijke dood. Tevens het geluk en einde van zijn gunsteling Gaveston. Verder het verwarde noodlot van koningin Anna. Evenzo opkomst en ondergang van de grote Graaf Roger Mortimer. Wat er allemaal gebeurde in Engeland, voornamelijk in Londen, nu zeshonderd jaar geleden.

-0-0-0-0-0-

14 december 1307: De terugkeer van de gunsteling Danyel Gaveston volgend op de troonbestijging van Edward de Tweede.

LONDEN

GAVESTON (LEEST EEN BRIEF VAN KONING EDWARD)
 "Mijn vader, de oude Edward is dood. Vlieg hierheen, Gaveston en deel Engeland met je boezemvriend nu Koning Edward de Tweede."
 Ik ben gekomen. Deze liefdevolle regels van jouw hand bolden de zeilen van de boot uit Ierland.
 De stad Londen zien is voor een banneling als de hemel voor een ziel die er net is aangekomen.
 Mijn vader zei zo vaak tot mij: Jij bent al dik van het bier drinken met achttien jaren
 En mijn moeder zei: Achter jouw lijk zullen minder mensen gaan dan een kip tanden in de bek heeft. En nu verlangt een koning naar de vriendschap van haar zoon.
 Hedaar! Slangengebroad!
 Wie kruipt mij daar het eerste voor de voet?
 (TWEDE MANNEN KOMEN OP)

1e MAN Mannen die graag bij u in dienst treden.

GAVESTON Wat kan je?

1e MAN Ik kan paardrijden.

GAVESTON Maar ik heb geen paard.
 Wat ben jij?

2e MAN Soldaat. Ik heb gediend in de oorlog tegen Ierland.

GAVESTON Maar ik heb geen oorlog. Dus, God zij met u, heren.

2e MAN God?

1e MAN (TEGEN DE TWEDE) Engeland betaalt niets voor oude soldaten,
 Sir.

GAVESTON Maar Engeland betaalt wel voor Sint James's Hospitaal.

1e MAN Waar een mens verrekt.

- GAVESTON Verrekken is het lot van de soldaat.
- 2e MAN O ja?
Verrek dan zelf in dat Engeland van jou!
En val.
door de hand van een soldaat!
(BEIDEN AF)
- GAVESTON (ALLEEN) Die praat net als mijn vader.
Ach wat!
De woorden van zo'n kerel doen mij evenveel
als een gans die denkt dat ze een stekelvarken is
en met haar veren priemt en zich verbeeldt
dat ze me door mijn borstkas stoot. Wat een geklets!
Maar menigeen krijgt het nog van mij terug.
Want bij de kannen hieren het spelen van een robber whist
is niet
de inkt verbleekt van dat papier waarop geschreven werd
dat ik de hoer van Edward was en dus verbannen moest.
Daar komt mijn nieuwbakken koning
met een groepje Peers. 'K hou mij verborgen.
(HIJ VERBERGT ZICH)
- (EDWARD, KENT, MORTIMER, DE AARTSBISSCHOP VAN WINCHESTER
EN LANCASTER KOMEN OP)
- AARTSBISSCHOP My Lord! Hierheen gesnrd om de heiligemis te lezen
over de onsterfelijke resten van uw vader Edward
koning van Engeland, kom ik u deze mededeling doen,
op zijn sterfbed nam hij uw Peers...
- LANCASTER Toen hij al bleker was dan 't beddelaken.....
- AARTSBISSCHOPDe eed af dat nooit naar Engeland
mocht komen
Die man.
- GAVESTON (VERSTOPT) Mort Dieu!
- AARTSBISSCHOP Als u ons liefhebt, Mylord, háát dan Danyell Gaveston!
(GAVESTON FLUIT TUSSEN ZIJN TANDEN)
- LANCASTER Als die man over 't water tot ons komt,
zal er staal blinken
in Engeland.

EDWARD Ik wil Gaveston hebben.

GAVESTON Goed zo, Edi.

LANCASTER Wij menen slechts, men breekt een eed niet licht.

AARTSBISSCHOP Mylord, waarom prikkelt u de Peers
die van nature u toch willen achten en
liefhebben?

EDWARD Ik wil Gaveston hebben.

LANCASTER Het staal in Engeland zal blinken,
Mylords.

KENT En als het staal dan blinkt in Engeland, Lancaster
dan vallen er koppen, broeder, die men steekt op palen
omdat de tongen erin te lang zijn.

AARTSBISSCHOP Onze koppen!

EDWARD Ja, die van jullie. Daarom zou ik willen
dat jullie inbonden.

LANCASTER Onze hoofden worden beschermd door onze handen,
dacht ik zo.
(DE PEERS GAAN AF)

KENT Laat Gaveston vallen, Broeder, maar houd
de Peers heel kort.

EDWARD Broeder, ik sta en val met Gaveston.

GAVESTON (KOMT TEVOORSCHIJN)
Ik kan mij niet langer bedwingen, geliefde Heer.

EDWARD Wát, Danny! Mijn lieve vriend!
Omarm mij, zoals ik jou, Danny.
Sinds je verbanning was elke dag een woestenij.

GAVESTON En sinds ik wegging heeft geen ziel meer geleden
dan die van arme Gaveston.

EDWARD Ik weet het. En nu, onruststoker Lancaster
aarts-ketter Winchester, konkel maar zoveel je wilt.
wij maken jou, Gaveston, meteen opper-kamerheer
Staatskanselier, Graaf van Cornwall, Peer van het eiland Man.

een grote strik op zijn achterwerk.

(GELACH)

(ER KOMT EEN LIEDJES-VENTER OP)

LIEDJESVENTER Edi's concubine heeft op zijn borst een baard
 Bid voor ons, bid voor ons, bid voor ons!
 Vandaar dat de strijd met Schotland onmiddellijk werd bedaald.
 Bid voor ons, bid voor ons, bid voor ons!
 De Graaf van Cornwall heeft teveel shillings in zijn hoed
 Bid voor ons, bid voor ons, bid voor ons!
 Daarom heeft Pat geen arm meer en O'Nelly mist een voet
 Bid voor ons, bid voor ons, bid voor ons!
 Edi rotzooit met zijn Gavy en heeft voor niets meer tijd
 Bid voor ons, bid voor ons, bid voor ons!
 Dus verrekte John in het riet van het moeras van Bannockbrido
 Bid voor ons, bid voor ons, bid voor ons!

SPENCER Dat lied is een halve penny waard, mijn Heer.
 (EDWARD EN GAVESTON KOMEN OP)

EDWARD Lieve Gaveston, je hebt alleen mij tot vriend
 Laat ze! We gaan naar de vijver van Tynemouth
 vissen, vissen eten, paardrijden, kogelslingeren
 op de graswal, knie aan knie!

SPENCER (DE LIEDJESVERKOPER BEETPAKKEND)
 Dat is hoogverraad, mijn beste man.
 Al trekken jullie de neef van mijn tante in stukken,
 tóch kan de zoon van mijn moeder het eenvoudig niet ver-
 dragen,
 wanneer jullie zijn goede graaf van Cornwall
 te na komen.

GAVESTON Wat bedoel je, goede vriend?

SPENCER Ik houd van een aardig coupletje, Mylord,
 maar hoogverraad gaat me tegen de vleug.

GAVESTON Wie was dat dan?

SPENCER Die wormstekige houten poot, Mylord.
 (DE LIEDJESVENTER MAAKT DAT HIJ WEG KOMT)

GAVESTON (TEGEN DE KONING)
 Calumniare audacter, Semper aliquid haeret
 (Gooi voldoende modder, iets beklijft altijd)

(vertaalster)

SPENCER U bedoelt: Geen boom is hoog genoeg om hem te hangen.

GAVESTON (TEGEN SPENCER) Volg mij.
(AF MET DE KONING, SPENCER WENKT BALDOCK, ZIJ SLUITEN ZICH AAN *DE ACHTERGEBLEVENEN LACHEN. DE AARTSBISSCHOP KOMT OP MET LANCASTER)

AARTSBISSCHOP Londen lacht om ons. De pachtboeren vragen zich af hoe lang het parlement en de Peers het nog over hun kant laten gaan. In alle sloppen en stegen hoort men het woord burgeroorlog

LANCASTER ^{hoer} Een maakt nog geen oorlog.

* 1ste Persoon: De Peers zullen dit niet lang meer nemen

2de Persoon: Daar wordt het meel niet goedkoper van?

LONDEN

MORTIMER (ALLEEN IN ZIJN HUIS, TEMIDDEN VAN ZIJN BOEKEN)
Plutarchus vertelt ons van Gajus Julius Caesar dat hij tegelijkertijd las en schreef en zijn schrijvers dicteerde, terwijl hij de Galliërs versloeg. Het schijnt dat zulke roemruchte figuren hun roem verkregen door een merkwaardig gebrek aan inzicht in de nietigheid der menselijke daden en dingen, gepaard aan een verbluffend gebrek aan ernst, in het kort: door hun oppervlakkigheid.
(DE AARTSBISSCHOP KOMT OP MET DE PEERS)

AARTSBISSCHOP Jij sluit je op, Roger Mortimer en zwelgt in de klassieken, in meditatie van tijden, die allang verleden zijn: terwijl Londen, dat verstoorde mierenest, je bitter nodig heeft.

MORTIMER Londen heeft meel nodig.

AARTSBISSCHOP Wanneer de Goede God in Sint James's Hospital honderd varkens laat sterven door gebrek aan meel, dan zouden we jou daarvoor stellig niet van je boeken houden, Mortimer. Maar als in Westminster één zwijn zich wentelt en gezoogd wordt met de melk van dit land door een koning die hoeder van dit land behoort te zijn dan wordt het tijd, de klassieken de klassieken te laten.

- MORTIMER De klassieken leren ons: Alexander Magnus
bemindde zijn Hophæstion Alkibiades werd bemind
door de wijze Socrates en omwille van
Patrocles werd Achilles dodelijk krank. Moet ik
om die speling der natuur mijn gezicht laten zien
op de markten van dat zwetende volk?
- AARTSBISSCHOP Toch zou het wel eens kunnen, dat Eddie's schietgerij
zijn lange armen, jou de kop kosten en dat je, wèl beschut,
wars van één druppel regen, verdrinkt
in een zondvloed zonder eind.
Hartstocht is je vreemd, je hebt de leeftijd
voor bezonnen daden, je bent geschoold
in 't onderkennen van de menselijke zwakheid,
veel heb je beleefd en veel gelezen,
de naam van je geslacht is groot,
zo ook bezittingen en troepenmacht.
Het is je dure plicht je stem te laten horen
in Westminster.
- MORTIMER Willen jullie je soep gaan koken bij de Etna?
Jullie kloppen bij de verkeerde aan. Wie een haan
gaat plukken, om hem op te eten, of omdat het kraaien
hem zo hindert, kon wel eens na verzadiging
zo'n trek gekregen hebben in het villen,
dat hij lust krijgt een tijger de huid af te stropen.
Hebben jullie dáár wel eens aan gedacht?
- AARTSBISSCHOP Al wordt Westminster met de grond gelijkgemaakt,
't is onverdraaglijk dat die boer ons langer op de nek zit.
- MORTIMER Mylords, om dit te verhelpen stel ik voor
dat wij zijn verbanning eisen, zwart op wit.
- AARTSBISSCHOP (SNEL)
Wat u in 't parlement kunt brengen. Graaf Mortimer
wij danken u uit naam van Engeland
dat u uw wijsbegeerte op wilt geven
tot welzijn van datzelfde Engeland.
(AARTSBISSCHOP EN PEERS AF)
- MORTIMER (ALLEEN)
Omdat er een paar hoeden VOOR een hond diep
worden afgenomen laat dit volk zijn eigen eiland
tot aan de afgrond komen.

LONDEN

MORTIMER, AARTSBISSCHOP, LANCASTER, DE TWEE PEERS.

LANCASTER De koning van Engeland laat de Graaf van Cornwall zijn catapulden zien.

AARTSBISSCHOP Hij laat ze òns zien.

LANCASTER Bent u bang, Aartsbisschop?

MORTIMER Ach Lancaster, het bewijst hoe klein we zijn.
Als het mannen waren van het oude Griekenland die dit drama van ons beleefden,
dan was hij allang onttrokken aan de omarming van de koning,
dan bungelde die slagerszoon wat opgezwollen van het gif en zonder tanden aan de galg.

LANCASTER (NADAT EEN CATAPULT IS AFGEGAAN)
Goed gericht, Edward. Zo'n treffer geeft stof tot denken. De catapulden zijn Eddie's lange armen. Hij bedreigt uw kastelen in Schotland. Aartsbisschop, met die dingen.
(KONINGIN ANNA KOMT OP)

MORTIMER Waat gaat uwe majesteit zo vlug naar toe?

ANNA De wouden in, edele Mortimer zo ver als mogelijk is om daar te leven in rouw en bitternis.
Want Mylord de koning heeft nimmer ogen meer voor mij alleen maar voor die Gaveston.
Hij hangt hem om zijn nek en als ik mij vertoon dan fronst hij 't voorhoofd: "Ga weg! Je ziet toch dat ik Gaveston heb?"

MORTIMER Mylady, een slagerszoon heeft u tot weduwe gemaakt.

AARTSBISSCHOP Hoe goed troost Mortimer Mylady!

LANCASTER Zij heeft die slechte Edward zeer lief.
Wat een ellendig lot. God sta haar bij.

ANNA Ach Mortimer, is het niet vreselijk dat de zuster van Frankrijk's koning weduwe is en toch ook niet, want haar man is nog in leven.
Dit is erger dan weduwe, het zou veel beter zijn

(ALLEN AF)
(GAVESTON KOMT OP)

GAVESTON De machtige Earl van Lancaster, de aartsbisschop van Winchester en met hen de koningin en een paar aasgieren uit het hart van Londen voeren iets in hun schild tegen een aantal mensen.

-O-O-O-O-

LONDEN

GAVESTON IS ALLEEN IN ZIJN HUIS EN SCHRIJFT ZIJN TESTAMENT.

GAVESTON Door onverstand , op een gewone donderdag geen enkele lust gevoelend tot de strijd wordt menigeen vernietigd op gruwelijke wijs. En daarom schrijf ik dit op, ik die niet weet wat ik teveel had of te weinig waardoor die Edward, die nu koning is, mij niet met rust kon laten. Mijn eigen moeder heeft nooit iets aan mij ontdekt dat anders was dan doodgewoon, ik had geen kropgezwel had geen gladde huid... Daarom, omdat ik mij geen raad weet, schrijf ik met al mijn domheid dit: Niets houdt een mens in leven, die door iedereen wordt doodgewenst, zodat ik moederziel alleen sta in dit Londen waar ik nooit meer uit kan komen anders dan met de voeten eerst. Vandaar dit testament. Ik, Danyell Gaveston, zeven en twintig jaren oud, zoon van een slager, door al te gunstige omstandigheden omgekomen, vernietigd door te veel geluk, vermaak mijn kleren en mijn laarzen aan hen, die bij mijn dood aanwezig zijn. Aan de domme vrouwen van Saint James' Street geef ik de abdij van Coventry, het goede bierdrinkende volk van Engeland mijn smalle graf. De goede koning Edward, mijn vriend, geef ik God's vergiffenis. Want ik ben zeer bedroefd dat ik niet rustig tot stof kon wederkeren.

-O-O-O-O-

9 MEI 1311: OMDAT KONING EDWARD WEIGERT ZIJN NAAM TE ZETTEN ONDER DE VERBANNING VAN ZIJN GUNSTELING GAVESTON, BREEKT ER EEN OORLOG UIT, DIE 13 JAREN DUURT.

WESTMINSTER

MORTIMER, LANCASTER, DE AARTSBISSCHOP EN DE PEERS TEKENEN DE EEN NA DE ANDERE DE OORKONDE.

- MORTIMER Dit perkament bezegelt zijn verbanning.
(DE KONINGIN, GAVESTON DIE NAAST DE STOEL DES KONINGS GAAT ZITTEN, KENT EN EDWARD HET LAATSTE, KOMEN OP)
- EDWARD Zijn jullie kwaad, omdat Gaveston naast mij zit?
Het is onze wens. Wij willen het zo.
- LANCASTER Uwe genade heeft gelijk hem naast u te plaatsen,
want daar zit de nieuwe Peer het veiligst.
- AARTSBISSCHOP Qam male convenient!
(Wat passen ze slecht bij elkaar! Vertaalster)
- LANCASTER Een leeuw die zijn eigen luizen vleit!
- 1e PEER Kijk toch hoe hij zich kronkelt als een paling
op zijn stoel!
- 2e PEER Het volk van Londen zal zich op de dijen slaan,
het ziet zijn koning met twee vrouwen gaan!
(HET PARLEMENT WORDT GEOPEND VOOR HET VOLK)
- KENT Het woord heeft Roger Mortimer.
- MORTIMER Toen Paris Menelaos' brood en zout at
in Menelaos' huis, toen sliep de vrouw
van Menelaos - zo vermelden de oude kronieken -
met hem en hij had haar
toen hij naar Troje voer, nog liggen op zijn brits.
Troje lachte. En lachend Troje
zomede Griekenland vonden het niet meer dan billijk dat dit
willige vlees
bij de naam van Helena, terug werd gegeven
aan haar Griekse man, want ze was een hoer.
Alleen Lord Paris en dat was logisch, maakte bezwaar en zei,
dat zij zich niet gezond gevoelde, intussen kwamen er
schepen -
Griekse. De schepen vermeerderden zich

het huis van Paris binnen om de Griekse hoer
eruit te halen. Paris schreeuwt
uit zijn raam, dat dit zijn huis is
èn zijn stad en de Trojanen, die vinden
dat hij geen ongelijk heeft, klappen grinnikend bijval.
De Grieken strekken zich uit op de gestreken zeilen
en vissen, totdat in een bierlokaal
in het havenkwartier iemand een ander
de neus aan bloed slaat onder het voorwensel
dat dit om Helena is.

En onverwacht grepen in de dagen die volgden
vele handen naar vele nekken.

Vanaf vernielde schepen werden drenkelingen
gespiest als tonijnen. Bij wassende maan
ontbraken er velen in de tenten, in de huizen
werden velen gevonden zonder hoofd. De kreeften

3

werden geweldig groot en dik in die jaren
in de rivier de Skamander, maar niet gegeten.

Velen die 's morgens vroeg bang voor onweer
waren en alleen bezorgd of de vis wel bijten zou,
vielen tegen middernacht bij opzet
of per ongeluk.

Tegen tienen nog gezien
met eigen mensengezicht,
tegen elven hun moedertaal vergeten
vindt de Trojaan zijn Troje, de Griek
zijn Griekonland nooit meer terug.

In plaats daarvan voelen zij hun mensenlippen veranderen
in tijgermuilen en zetten tegen de middag de tanden
in de flanken van het mededier.
dat hardop kreunt.

Was er maar één man geweest op de belegerde wallen
die ze kende

en ze aanriep met naam en toenaam,
dan zou nog menigeen gestopt zijn en verstard
Goed zou het zijn geweest, als ze verdwenen waren,
verder vechtend

op een plots tot wrak vervallen schip
dat het begaf onder hun voeten
nog voor het vallen van de nacht en
zonder naam.

Veel gruwelijker is het doden.

Die oorlog duurde tien lange jaren
en wordt de Trojaanse genoemd en
werd beëindigd door een paard.

Als dus niet meestentijds het wederzijds begrip
onmenselijk en het menselijk oor verstoep zou zijn,

onverschillig of Helena nu een hoer was
 of grootmoeder van een hoogst gezonde stam,
 dan stond dat Troje nog, dat vier keer groter was
 dan ons Londen, dan wàs Hector niet
 vermoord, zijn genitaliën aan bloed, dan wàs
 het dorre haar van de huilende Priamus niet
 bespogen door de honden, dan wàs dit hele geslacht
 niet afgestorven in de middag van zijn mannelijkheid.
 Quod erat demonstrandum. Natuurlijk
 hadden wij dan ook niet de Ilias gekend.
 (HIJ GAAT ZITTEN. PAUZE)
 (EDWARD HUILT)

ANNA Wat scheelt u? Wilt u water, mijn gemaal?

KENT De koning is onwel. Sluit de zitting.
 (HET PARLEMENT WORDT GESLOTEN)

EDWARD Wat kijken jullie toch naar mij? Niet doen, God geve
 dat jouw lippen niet liegen, Mortimer –
 Trek je van mij niets aan. Mochten jullie denken
 dat ik in verwarring ben geraakt, dat is niet zo.
 Mijn slapen zijn wat wit, slechte bloedsomloop,
 meer niet.
 Grijp de verrader Mortimer.

AARTSBISSCHOP Wij staan borg met ons hoofd voor wat
 hij hier zegt.

LANCASTER Wij wensen Gaveston niet meer te zien, Heer!

MORTIMER Lees wat wij hier voor u op dit perkament
 geschreven hebben.

ANNA (TEGEN EDWARD) Begrijp het toch alstublieft, Heer.
 Het is donderdag, dit is Londen.

MORTIMER Onderteken,
 de verbanning van Danyell Gaveston, zoon
 van een slager in de stad Londen,
 jaren geleden uitgewezen door het
 Engelse parlement, die illegaal teruggekeerd
 vandaag ten tweeden male door
 het parlement wordt verbannen. Hier Heer!
 Teken!

- AARTSBISSCHOP Mylord, teken toch!
- GAVESTON Dacht u nu werkelijk, dat dat zo gauw zou gaan?
- KENT Laat die Gaveston vallen , broeder Edward!
- MORTIMER Het is donderdag, dit is Londen.
Teken!
(LANCASTER, AARTSBISSCHOP, PEERS. ZE ZETT'N EEN TAFEL NEER VOOR DE KONING)
- ALLEN Teken!
- EDWARD Nooit, nooit, nooit!
Vóórdat ik toelaat, dat Gaveston mij wordt afgenomen ga ik van dit eiland weg.
(HIJ VERSCHEURT DE OORKONDE)
- AARTSBISSCHOP Nu is Engeland verscheurd.
- LANCASTER Nu zal er veel bloed gaan vloeien in Engeland, koning Edward.
- MORTIMER (ZINGT)
De meisjes van Engeland zij dragen zwart habijt want het lijk van hun mannen vergaat, na de slag bij Bannockbride.
Zij roepen aheave en aho!
De koning van Engeland laat trommelen met kracht zo hoort men van Bannockbride's weeuwen gelukkig geen enkele klacht.
Met een rom-rom-below.
- EDWARD Willen jullie niet verder zingen? Jullie bekijken een koning alsof het jullie slachtvee is!
Hoe kunnen mannen zo leven!
Kom, Gaveston. Ik ben er nog steeds en mijn voet weet wat te doen met adders.
(KONING AF MET GAVESTON)
- MORTIMER Dit betekent oorlog.
- LANCASTER Noch de engelen des hemels, noch de duivels van de zee kunnen die slagerszoon behoeden voor Engeland's armee.

DE SLAG VAN KILLINGWORTH. (15 en 16 augustus 1320)
HET SLAGVELD BIJ KILLINGWORTH.

TEGEN ZEVEN UUR 'S AVONDS.

MORTIMER, LANCASTER, AARTSBISSCHOP, TROEPEN.

- LANCASTER Kijk! De verscheurde banier van Sint Georges,
die woei van de Ierse tot aan de dode zee!
Alarm!
(KENT KOMT OP)
- KENT Mylords, uit liefde voor Engeland dring ik door
tot uw vaandel en zweer de koning mijn
broeder af, omdat hij door zijn verfoeilijke hang
naar die Gaveston het rijk in de afgrond trekt -
- AARTSBISSCHOP Geef me je hand, Kent!
- LANCASTER Voorwaarts!
(TROMGEROFFEL)
- LANCASTER En laat de koning ongedeerd!
- AARTSBISSCHOP En honderd shillingen voor het hoofd van
Gaveston!
(ER WORDT GEMARCHEERD)
(TEGEN ZEVEN UUR 'S AVONDS)
(MARCHERENDE TROEPEN. EDWARD. GAVESTON)
- 1e SOLDAAT Kom, Heer, de slag is begonnen.
- EDWARD Praat verder, Gaveston.
- GAVESTON Veel volk in Londen zei, dat deze
oorlog nooit ophoudt.
- EDWARD Ons oog is zeer ontroerd, Gaveston
om je in dit uur, zonder wapen, ons vertrouwend,
zonder de beschutting van leer en staal hier
voor ons te zien, zo maar, naakt,
onder je gewone Ierse dracht.
- 2e SOLDAAT Geef bevel tot marcheren, Mylord!
De slag is begonnen.